

Slagtegrise i åbne stalde

- Nyt rådgivningstilbud på vej

v. Lene Thomsen, Center for Frilandsdyr
Simon Kvartborg, Danish Crown Rådgivning

Frilands årsmøde den 21. november 2024

CENTER FOR
FRILANDSDYR

Centret er ejet af Friland A/S og Dyrenes Beskyttelse

Danish Crown

Projektbeskrivelse

Tese: Veldokumenteret, systematisk og målrettet og produktionsrådgivning kan reducere klimabelastningen fra koncepter, der anvender åbne stalde til produktion af slagtegrise.

Fokus:

og udgifter

- Den største del af klimagasserne fra griseproduktionen er forbundet med foderet.
- Tiltag, som med fordel kan implementeres i det daglige arbejde skal være økonomisk begrundede.
- Alle skal bidrage med deres syn på driften og i fællesskab identificere områder, hvor nye tiltag kan implementeres.

Krav, anbefalinger & tiltag

Overblik

- Forskellige stalde = forskellige udfordringer og muligheder

Systematik

- Alle emner bliver vendt

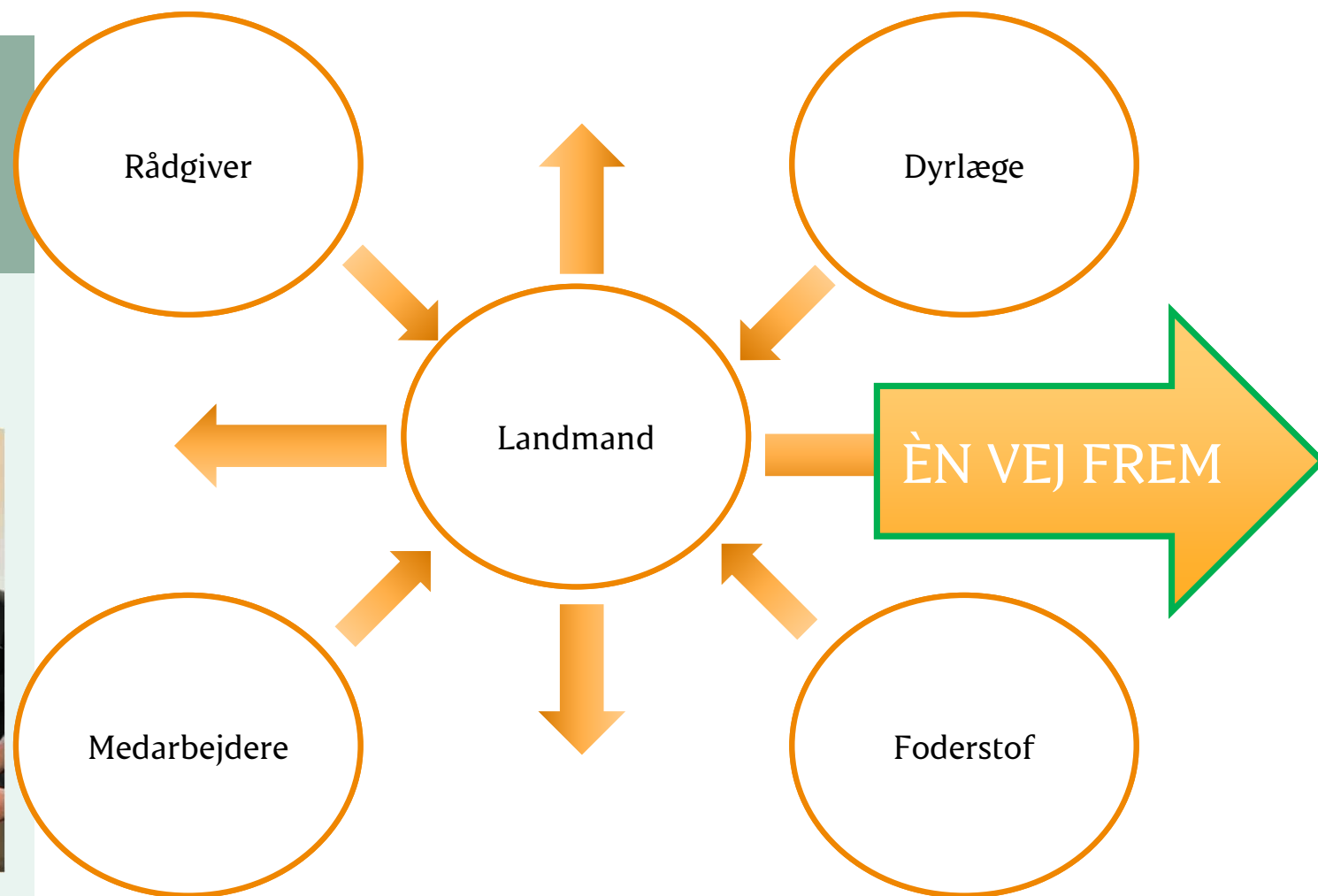
Målsætning

- Oplæg til snak og diskussion

ANBEFALING – GÆLDENDE I ALLE STALDAFSNIT:		KOMMENTAR
46	Rengøringsvenlige overflader f.eks. epoxybehandling af gulve og vægge op til 1 meter.	Nej
47	Udearealer er vasket ned og rene Ved frostvejr bør der gøres en undtagelse.	✓
48	Gyllekummerne skal være tomte for gylle. Også på udearealer	✓
49	Tøj og støvleskift mellem sektioner eller stier. (især ved diarre).	Nej
50	Reducer risiko for smitteoverførsel: - Max 15 - 20 grise pr. kanyale.	?
51	Sundhedsstatus: - Lawsonia niveau; lav / moderat / høj - Vaccination anbefales ved moderat forekomst - eller derover. - Diagnostik for PCV 2.	Minus Lawsonia
52	Over 1000 m til nærmeste besætning.	✓
53	Mindst 1 sygesti i alle sektioner til grise der fortsat kan følge med holdet.	✓
54	Optimer sygestier. Evt. med varmetilsætning via gulv, varmerør, varmelampe eller lignende, det kan være med til at optimere forholdene for syge grise Tæt og max. 60 cm åbning mellem overdækning og gulv for smågrise. For slagtegrise max 1 m åbning. Der kan med fordel opsættes halmbørst under overdækningen, så strøelsen forbliver det ønskede sted i stien. Våd strøelse kontrolleres og fjernes hver dag.	✓
55	Mere end 0,5% døde de første 7 dage udløser obduktion i samarbejde med besætningsdyrlæge.	✓
56	Ved over 2 % døde grise i stald el. staldafsnit pr uge: Udfør obduktioner med anden relevant diagnostik (USK maver fx) og krav om blodprøver hvis mistanke om uønskede sygdomme i forhold til leverandørbesætning.	Nej
57	Er der justerbare ventilations muligheder, som ikke styres automatisk, skal de kontrolleres dagligt og justeres efter behov. Ved flere ansvarlige laves et skema over hvordan der skal justeres.	Nej
58	Spildplade omkring foderautomaten, fx 30 cm på alle 3 sider.	Ingen spalter
59	2 x årlig vandprøve. Fx Vandørkontrol BIOCIDE	Nej

1. Besøg

360 grader

BLIV KLOGERE PÅ STALDEN OG FORSTÅ GRISENE

"Hvad ser vi og hvordan tolker
vi det?"

Liggeadfærd: Forskellige årstider = forskellige behov

TEMPERATUR

Betydning for foderforbrug

Gris, kg	Høj tilvækst med lavt foderforbrug pr kg tilvækst	Kg foder/kg tilvækst	15 °C - Kg foder/kg tilvækst	30 °C – Kg foder/kg tilvækst
30	22 - 26 °C	2,0	2,2	2,2
50	21 - 25 °C	2,3	2,5	2,4
70	20 - 24 °C	2,7	2,8	2,8
90	19 - 23 °C	3,0	3,2	3,2
110	18 - 22 °C	3,3	3,4	3,7

A meta-analysis of effects of high ambient temperature on growth performance of growing finishing pigs (Renaudeau et. Al., 2011)

Staldtype	Gennemsnitstemperatur							
	Forår		Sommer		Efterår		Vinter	
	Dag	Nat	Dag	Nat	Dag	Nat	Dag	Nat
Smågrise (lukket); 1 udgang	24	21	27	26	21	21	16	15
Smågrise (lukket); 3 udgange	23	19	26	25	22	22	17	17
Slagtegrise (lukket); V-stald	22	21	27	26	21	21	-	-
Små-/slagtegrise (åben); dybstrøelsesleje	23	20	25	22	16	14	6	6
Slagtegrise (åben); overdækket dybstrøelsesleje	21	16	24	18	20	17	4	4

STALDEN

Hvordan virker den...

Hvad sker der med adfærden når det er varmt i stalden?

Billeder fra 5 døgn

- Nat: Periode kl. 00:00 – 03:45
- Dag: Periode kl. 11:00 – 16:45
- Information: min/max temperatur
- Gns. temperatur

Dag 2 - Der begynder at ske noget når temp. når 26,5 °C

Tid 00:00 - 03:45

Min./Max 19 / 22 °C

Temperatur 20,4 °C

Udfordring

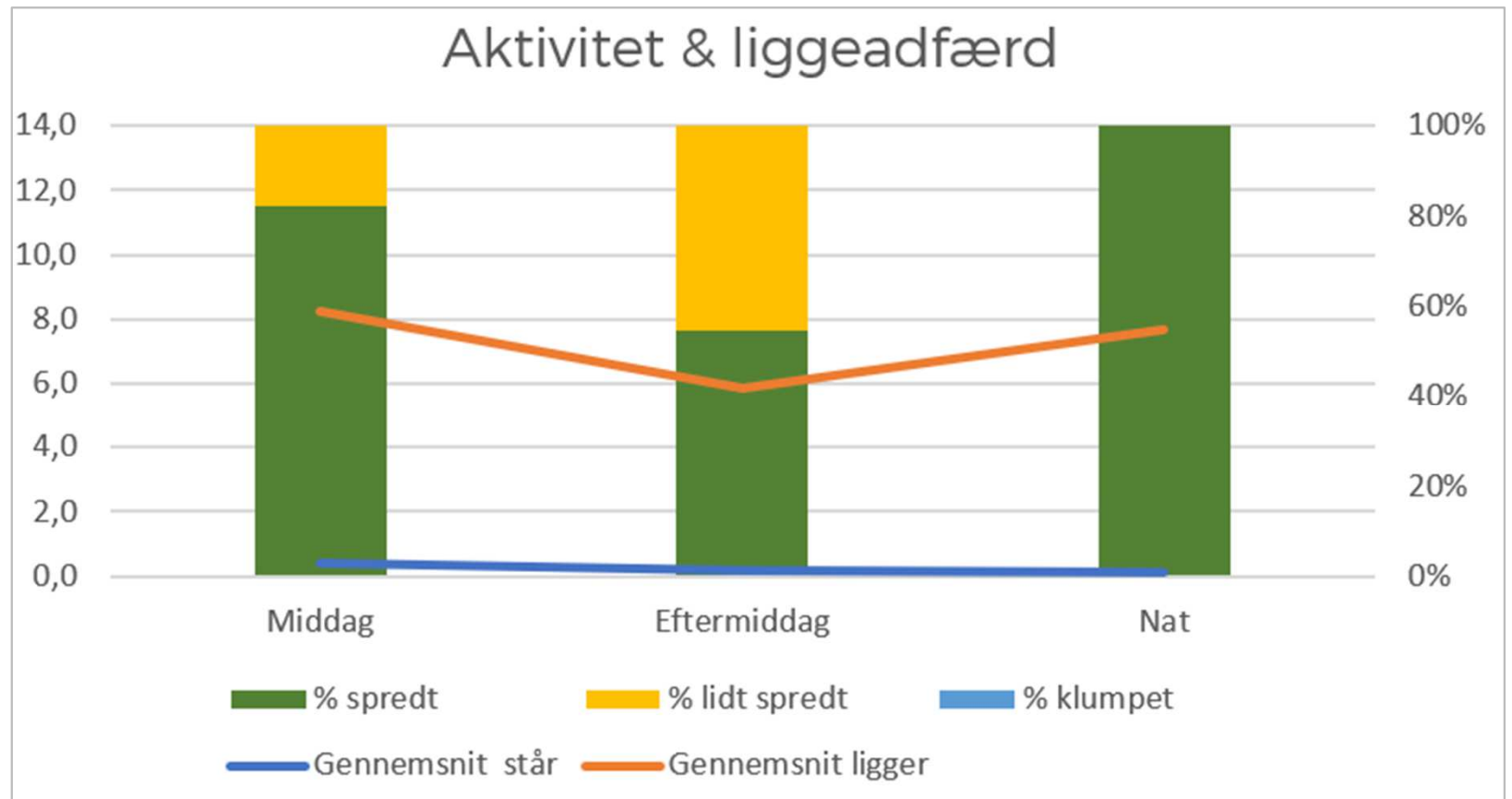
Tilgængelighed
af resurser

Lav effekt af
overbrusning

Udeareal

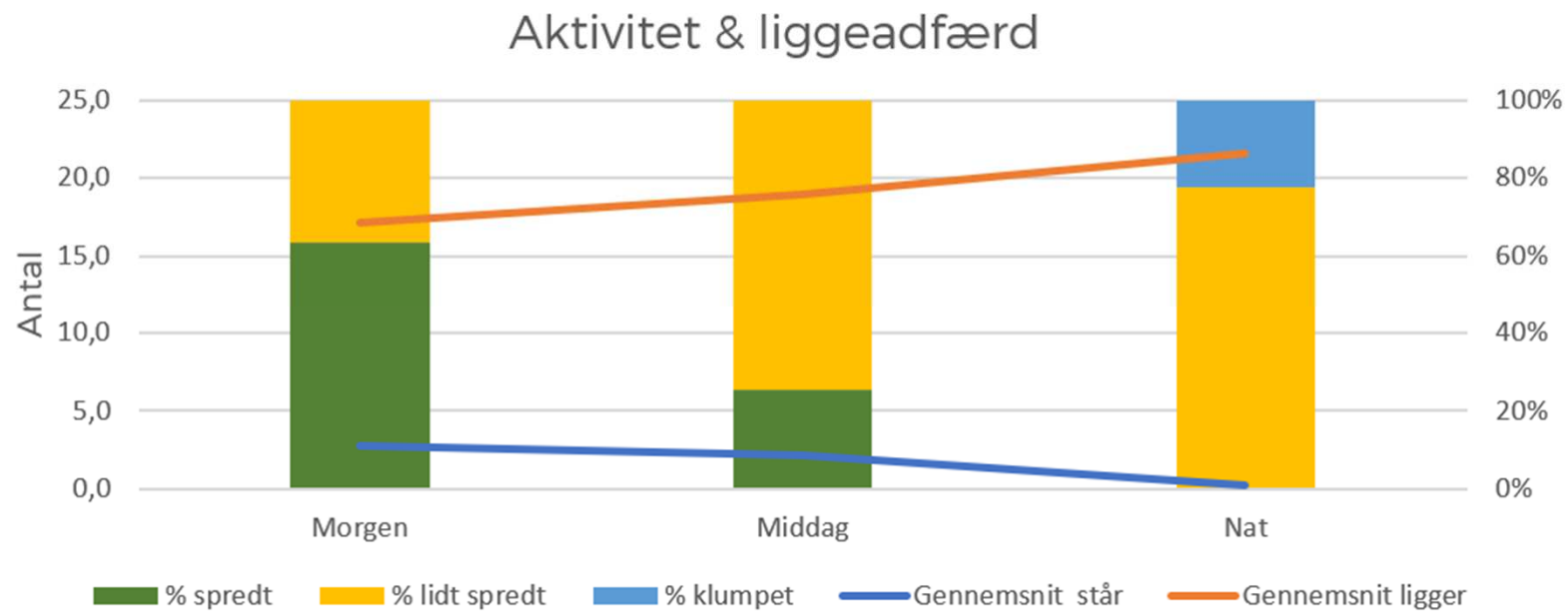
”Når det er varmt er der mere liggeadfærd end aktivitet”

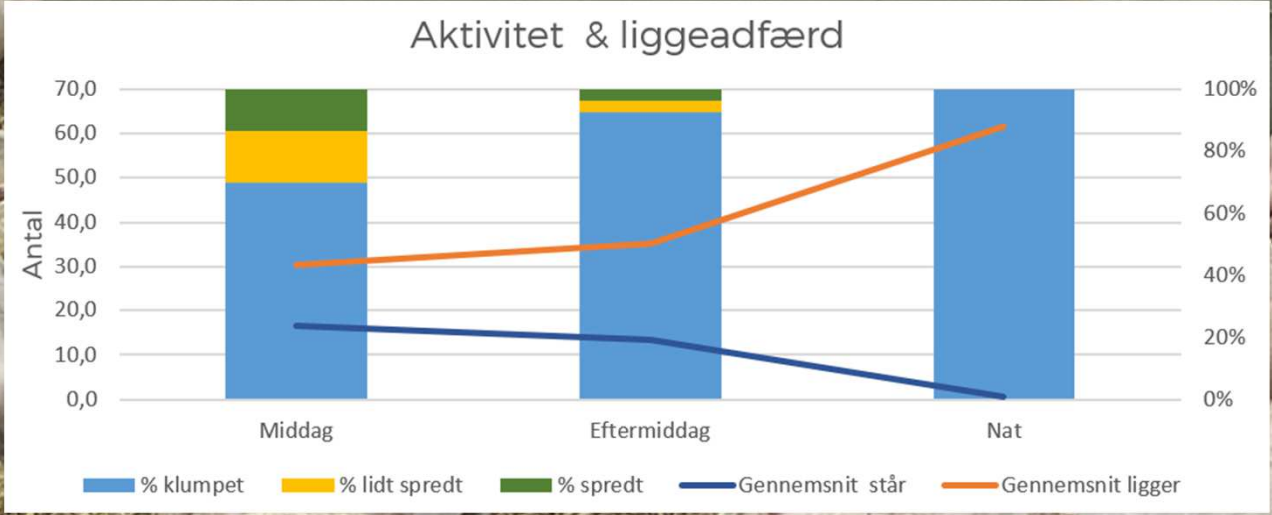
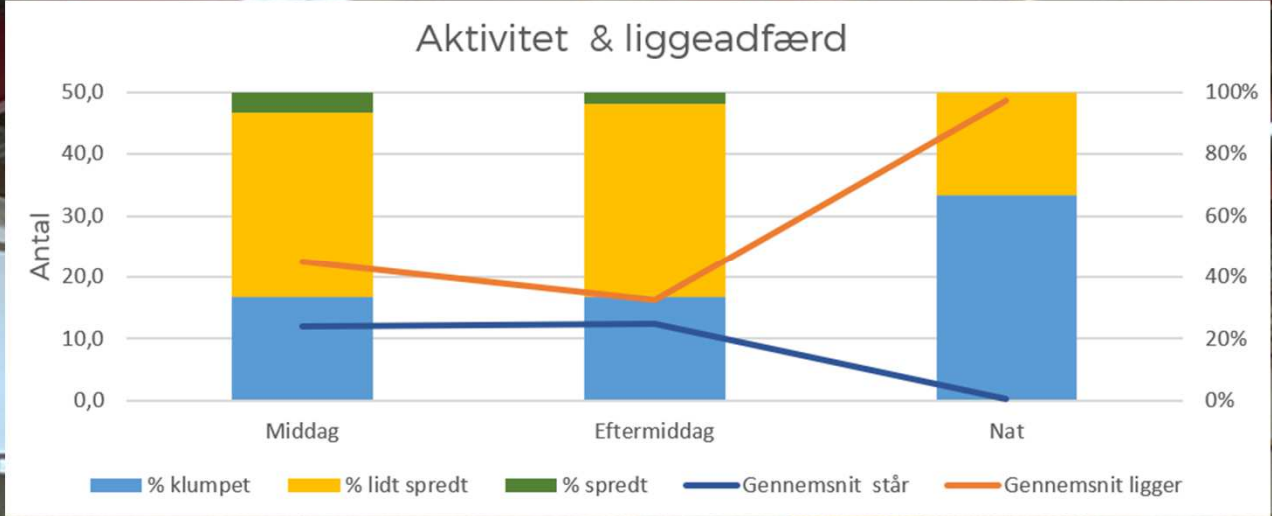

Data fra
foråret

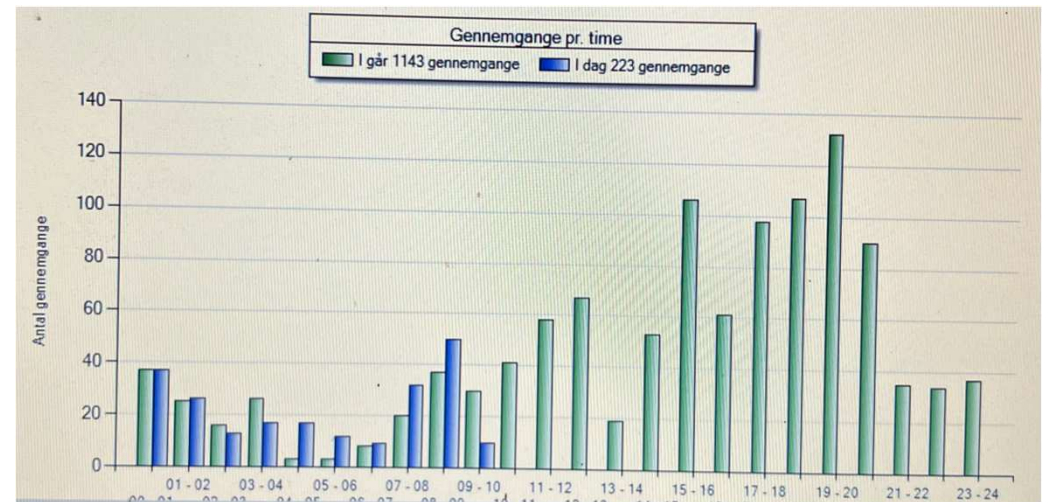
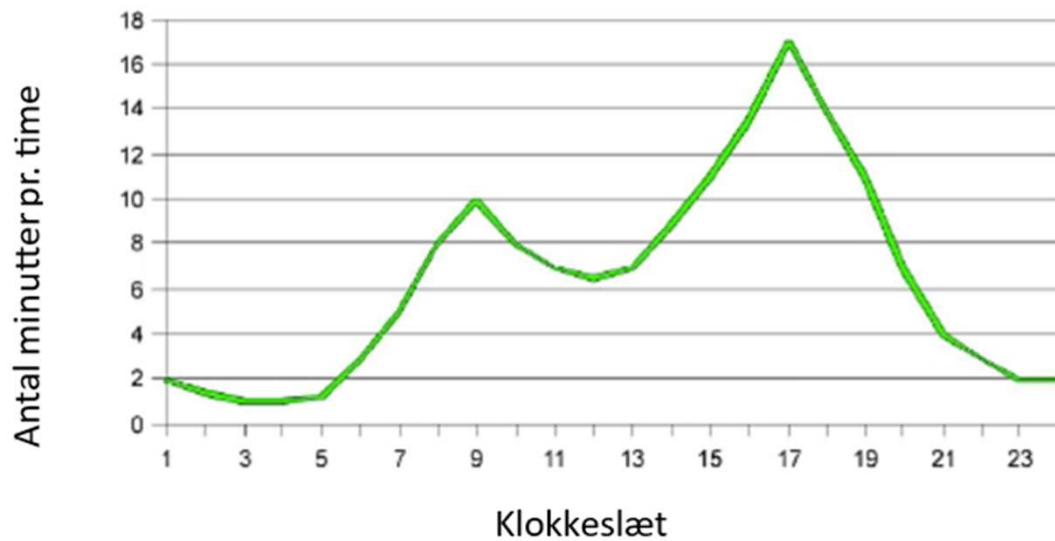
"Grisene reagerer"

Foderområdet: Døgnrytme og aktivitet

Kl. 16:15 - 18:30

Handling & Data

"Vi kan kun reagere på det vi ved"

Daglig

1.200

1.000

800

600

400

200

-

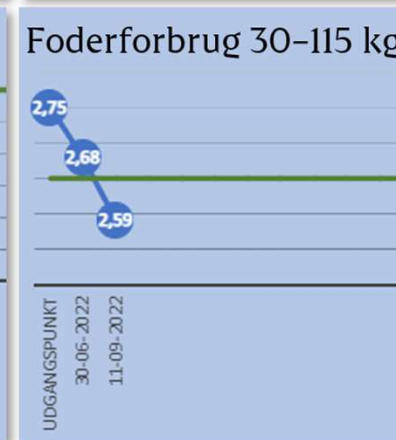
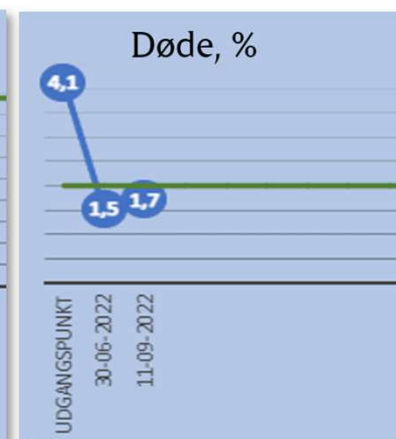
"Vejehold er et must!"

Opfølgning

		Ref. foderforbrug 30-115 kg		Ref. tilvækst 30-115 kg		Kød %		Godkendelses %	
Periode start	Periode slut	Faktisk værdi	Mål	Faktisk værdi	Mål	Faktisk værdi	Mål	Faktisk værdi	Mål
Udgangspunkt		2,75	2,65	980	1000	57,8	58	86,7	90
19-04-2023	30-06-2022	2,68	2,65	1026	1000	57,6	58	88,4	90
	30-06-2022	2,59	2,65	1023	1000	57,3	58	89,1	90

Mistet Øko tillæg %		Døde %		Slagtevægt	PSU Score	
Faktisk værdi	Mål	Faktisk værdi	Mål		Faktisk værdi	Mål
1,8	1	4,1	2	87	100	175
0,7	1	1,5	2	87	166	175
1,4	1	1,7	2	87,5	184	175

Forventning - Et nyt rådgivningstilbud i 2025

- ✓ Enighed om retningen giver fremskridt
- ✓ Det kræver engagement
- ✓ Opfølgning giver motivation
- ✓ Data skal analyseres og diskuteres før det giver værdi

Projektet modtager støtte fra:

Svineafgiftsfonden

